

Мавзу: Психологиянинг предмети, вазифалари ва илмий-тадқиқот методлари.

1. Психологиянинг предмети, мақсади,
вазифалари ва илмий-тадқиқот
методлари
2. Психологиянинг ривожланиш тарихи
3. Психологиянинг тармоқлари.
4. Психологиянинг фанлар тизимида
тутган ўрни.

▶ «Психология» сўзи иккита грек сўзларидан - «*psyche*» - жон, рух ва «*logos*»- таълимот, илм сўзларидан иборат бўлиб, анъанавий маънода инсон руҳий дунёсига алоқадор барча ҳодисалар ва жараёнлар унинг предметини ташкил этади.

Психиканинг намоён бўлиш шакллари

Психиканинг намоён бўлиш шакллари:

1. Психик жараёнлар;
2. Психологик ҳолатлар;
3. Шахснинг индивидуал-психологик хусусиятлари.

Психик жараёнлар:

**Сезгилар; Идрок; Дикқат;
Хотира; Тафаккур; Хотира,
Нутқ; Ҳаёл.**

ПСИХОЛОГИК
ҲОЛАТЛАР:

Эмоциялар; Эътиқодлилиқ;
Бардамлик; Тетиклик; Апатия; Қизиқувчанлик;
Хайратланиш; Ишончлилиқ; Ижодий
руҳланиш.

Шахснинг индивидуал
психологик
хусусиятлари.

Йўналишлар; Темперамент;
Характер; Қобилиятлар; Иқтидор;
Ақлий салоҳият; Хулқ мотивацияси;
Иш услуби; Масъулият.

УМУМИЙ ПСИХОЛОГИЯНИНГ ТУЗИЛИШИ

ШАХСНИНГ БИЛИШ, ҲИССИЙ, ИРОДАВИЙ ЖАРАЁНЛАРИ

СЕЗГИ

ИДРОК

ХОТИРА

ХАЕЛ

ДИҚҚАТ

ТАФАККУР

НУТҚ

ҲИССИЁТ

ИРОДА

ШАХС ПСИХОЛОГИЯСИ

ФАОЛИЯТ

МАҚСАД

ТЕМПЕРАМЕНТ

ХАРАКТЕР

ҚОБИЛИЯТ

ЭЪТИҚОД

ҚИЗИҚИШ

ПСИХОЛОГИЯНИНГ ТАДҚИҚОТ МЕТОДЛАРИ

АСОСИЙ МЕТОДЛАР

КУЗАТИШ

ОДДИЙ КУЗАТИШ

ИЛМИЙ КУЗАТИШ

БЕВОСИТА КУЗАТИШ

БИЛВОСИТА КУЗАТИШ

ЭКСПЕРИМЕНТ

ЛАБОРАТОРИЯ

ТАБИИЙ

ТРЕНАЖЁР

ТАШКИЛИЙ

ЁРДАМЧИ МЕТОДЛАР

СЎРОВ МЕТОДИ

АНКЕТА

ЁЗМА

ОҒЗАКИ

ТЕСТ МЕТОДИ

ПРОЕКТИВ

ИНТЕЛЛЕКТУАЛ

ПСИХОКОРРЕКЦИОН

ПСИХОЛОГИЯ СОҶАЛАРИ

УМУМИЙ ПСИХОЛОГИЯ:

- ШАХС ПСИХОЛОГИЯСИ
- ПСИХКАНИНГ ТАРАҚҚИЁТИ
- ҚИЁСИЙ ПСИХОЛОГИЯ

ИЖТИМОЙ ПСИХОЛОГИЯ:

- ГУРУҲ ПСИХОЛОГИЯСИ
- ОИЛА ПСИХОЛОГИЯСИ
- ЭТНОПСИХОЛОГИЯ

ПЕДАГОГИК ПСИХОЛОГИЯ:

- ТАЪЛИМ ПСИХОЛОГИЯСИ
- ТАРБИЯ ПСИХОЛОГИЯСИ

ЁШ ДАВРЛАРИ ПСИХОЛОГИЯСИ:

- БОЛАЛАИК ДАВРИ
- ЎСМИРЛИК ДАВРИ
- ЎСПИРИНЛИК ДАВРИ

ЮРИДИК ПСИХОЛОГИЯ:

- КРИМИНАЛИСТИКА
- СУД ПСИХОЛОГИК ЭКСПЕРТИЗА
- ТЕРГОВ ПСИХОЛОГИЯСИ

ТИББИЁТ ПСИХОЛОГИЯСИ:

- ПСИХО ТЕРАПИЯ
- ПАТОПСИХОЛОГИЯ
- ПСИХОПАТОЛОГИЯ

СПОРТ ПСИХОЛОГИЯСИ:

- СПОРТЧИ ПСИХОЛОГИЯСИ
- Спорт психодиагностикаси
- СПОРТ ПСИХОКОРРЕКУИЯСИ

МЕҲНАТ ПСИХОЛОГИЯСИ:

- МУҲАНДИСЛИК ПСИХОЛОГИЯСИ
- ЭРГНОМИКА
- КАСБ ПСИХОЛОГИЯСИ

▶ **Муҳандислик психологияси** - инсон ва машина ўртасидаги муносабатни, инсонга машинанинг психологик таъсирини ва инсоннинг машина билан муносабати жараёнининг психологик қонуниятларини тадқиқот методлари ёрдами билан ўрганувчи психология соҳаси. Муҳандислик психологияси фан-техника революцияси таъсирида вужудга келган бўлиб, қуйидаги муаммоларни текширади: 1) инсон ва ЭҲМ каби автоматика тизими юкламасида инсон вазифасини таҳлил қилиш; 2) ЭҲМ операторларининг ҳамкорлик фаолиятида мулоқот жараёни ва уларнинг ўзаро таъсирини тадқиқ қилиш; 3) оператор фаолиятининг психологик тузилишини таҳлил этиш; 4) оператор ишининг сифатига, тезлигига, самарадорлигига таъсир қилувчи омилларни текшириш; 5) инсон томонидан ахборот қабул қилишни тадқиқ этиш; 6) оператор фаолиятини бошқариш механизминини ўрганиш; 7) ЭҲМни бошқаришдаги буйруқларни инсон томонидан қабул қилиш хусусиятини аниқлаш; 8) операторлар учун психодиагностика ва профориентация методларини ишлаб чиқиш; 9) операторларни ўрганишни оптималлаштириш

▶ **Космик психология** - вазнсизлик ва бўшлиқда аниқ мўлжал ола билмаслик шароитида, организмда жуда кўп ортиқча таассуротлар юкланган пайтда рўй берадиган нерв-психологик зўриқиш билан боғлиқ бўлган алоҳида ҳолатлар туғилганда киши фаолиятининг психологик хусусиятларини тадқиқ қиладиган психология соҳаси